

BISERIC'A si SCÓL'A.

Fóia bisericésca, scolastica, literara si economica.

Iese odata in septemana: DUMINEC'A.

PRETIULU ABONAMENTULUI.

Pentru Austro-Ungari'a :
Pe unu anu 5 fl.—cr., pe 1/2 anu 2 fl. 50 cr.
Pentru Romani'a si strainetate:
Pe unu anu 14 fr., pe jumetate anu 7 franci.

PRETIULU INSERTIUNILORU:

Pentru publicatiunile de trei ori ce contienu
cam 150 cuvinte 3 fl.; pana la 200 cuvinte 4 fl.;
si mai sus 5 fl. v. a.

Correspondentiele se se adreseze Redactiunei

„BISERIC'A si SCÓL'A.“

Er banii de prenumeratiune la
TIPOGRAFI'A DIECESANA in ARAD.

INVITARE DE PRENUMERATIUNE

LA

„BISERIC'A si SCÓL'A.“

Fóia bisericésca, scolastica, literara si
economica.

Cu inceputulu a nului 1889 deschidemu abo-
namentu nou la „Biseric'a si Scól'a.“

Rugãmu pre toti domnii abonenti de pana a-
cuma, cari dorescu a avé fóia nóstra si pe viitorin,
se binevoiésca a tramite la „Tipografi'a diecesana“
pretiulu de prenumeratiune care e:

PENTRU AUSTRO-UNGARI'A:

PE UNU ANU 5 fl. — cr.
„ 1/2 „ 2 fl. 50 cr.

PENTRU ROMANI'A SI STRAINETATE:

PE UNU ANU 14 franci.
„ 1/2 „ 7 fr.

Sprîjinulu moralu si materialu, de care pana
acuma s'a bucuratu fóia nóstra, ne indreptatiesce
a sperá, cà si in viitoriu vom fi imbratisiati de
aseminea simpathii calduróse precum si de buna-
vointi'a nestramutata a On. Publicu cetitoriu.

Redactiunea.

In diu'a Nascerii Domnului.

Vecinicu este, si remane o tainica minune fap-
tulu si indurarea dumnedieésca, pre carea o prasn-
imu astadi!

Celu mai nainte de veci din Tatalu nascutu se
nasce din Fecióra. Celu ce au ziditu ceriulu si pa-
mentulu, si fara de carele nimicu nu s'au facutu ce
s'au facutu, iea chipulu omului, si cá omu se supune
legiloru, pre cari Tatalu le-a pusu intru a s'a ste-
panire.

Viéti'a din Ceriuri se cobóra pre pamentu, pen-
tru cá se inaugureze aici o noua viótiã si fericire prin

mijlócele, cari conduca pre omu la deseversire si fe-
ricire: *prin pace, prin lucru si prin disciplina.*

„Pace voue“ dice neamului omenescu Dumne-
diu-omulu.

„Tatalu mieu pana acum lucréza, si eu lucrezu,“
invétia Ddiu pre omu.

„Nu cantu voi'a mea, ci voi'a Tatalui, carele
m'a tramisu“ este stindardulu vecinicu, arboratu de
Ddiu pre pamentu.

* * *

„Pace voue.“

Pacea si liniscea este prim'a conditiune de vi-
étia. Nimicu bunu nu póte iesi din mania. Nimicu
statornicu nu se póte seversi, unde lipsesce binecu-
ventarea pácii. Nimicu trainicu, nimicu vecinicu fara
de conclucarea pácii, vestite si invetiate de Domnulu.

Si pacea lipsesce din lume!

Proroci mincinosi o au conturbatu, pre cand
Domnulu a locuitu pre pamentu. Proroci mincinosi o
conturba si astadi, cand in credinti'a nóstra cu noi
petrece Domnulu pana la sfersitul veacului.

Lupt'a reului in contra binelui se continua in-
tre ómeni.

Si reulu biruiesce adesea, pentru ca pre cât este
de usior a derimá: tocma asia este de greu a zidi;
ér omului nu-i placu gréntátile.

Nu zidim si nu ridicãm cu destula trainicia, si
nu pórtã in destulu timbrulu vecinicieii maretiulu edifi-
ciu alu culturei nóstre nationale.

Ne lipsesce pacea.

Nu voimu, seau nu putem se avemu intre noi
acésta binecuventare a Domnului. Vom fi gresitu noi
seau voru fi gresitu parintii nostri; si vom fi mai
avend dóra se espiãm vre unu greu pecatu.

N'au gresitu parintii nostri, pentru ca prin luptele
loru secularie ne-au lasatu de moscenire cea mei pretiósã
comóra a popóreloru: limb'a si legea. Nu vom fi gre-
sиту nici noi, pentru ca luptãmu o grea lupta pen-
tru aperarea si desvoltarea loru.

Domnulu a voit, si voiesce, cá biserie'a si poporul seu in stadiulu teneretii si educatiunei se lamurésca cá si aurulu prin focu. Domnulu voiesce, cá prin lips'a de pace se cunóscemu, si se pretiuimu binecaventarea pácii.

* * *

Santemu o biserică teneră si intinerită prin viéti'a ce ni o dá constitutiunea nóstra apostolica. Suntemu unu poporu teneru, dar oti-litu si intineritu prin o lupta seculara pentru esistintia si viéti'a. Am inceputu a brazdá de curendu in agrulu santu alu Domnului. Intielenitu fiindu acestu agru, am gasitu in trensulu multa buruieána. Si buruieána impedeaca lucrulu, si impedeaca desvoltarea rodurilor. Prin lucrulu intensiva buruienile disparu, si pamentulu se cultiva. Pin lucrulu maniloru nóstre si prin ajutoriulu lui Damnedieu binecaventarea pácii se va semená tot mai multa in societatea nóstra. Chipulu si asemanarea lui Damnedieu suntemu, é: Tatalu meu pana acum lucréza, si eu lucrezu, ne spune Domnulu.

Am inceputu a lucrá si noi in biserică si scóla, si lucrulu a inceputu a-se pretiui multu in societatea nóstra. Dovéda despre acést'a ne servescu intre altele multe si stim'a si pietatea, ce se manifestéza la tóte ocasiunile facia de ómenii, cari au lucratu cu zelu si devotamentu la cladirea fundamentulu societáti'i nóstre, si in speciala facia de fericiti'i Andreiu Siagun'a si Emanoil Gojdu.

Unde are pretiu lucrulu, societatea se gasescu in bune conditiuni, pentru ca lucrulu apropiia pre omu de binecaventarea pácii, lucrulu inaltia, lucrulu cultiva, lucrulu conduce pre omu la deseversire si la fericire.

Lucrulu ne va mantui, é pretiulu lucrului, ce se manifestéza in modu semntoriu astadi in societatea nóstra este o dovéda, ca porniti suntemu pre calea cea buna a vietii si desvoltárii nóstre nationale.

* * *

Pacea si lucrulu sunt stensu legate de disciplina!

Nu este pace, nu este lucru, unde lipsese disciplina'a.

„Disciplina“ ne-a invetiatu Domnulu in vecinile sale cuvinte: „nu cautu voi'a mea, ci voi'a Tatalui meu, carele m'au trimisu.“

„Chipulu si asemanarea lui Ddiu suntem.“

Si astfelu fiind disciplin'a adusa de Damnedieu din Ceru pre pamentu este sufletulu si corolariulu vietii crestine.

Va fi lipsitu din cand in cand intre noi din acést'a disciplina; dar mangaiare avem, cand vedem si in acést'a directiune sporiu si inaintare.

Nimicu bunu nu póte ajunge omulu, carele nu se scie disciplin'a pre sene. Nimicu bunu nu póte ajunge o societate, in carea nu este disciplina de ajunsu. Si istori'a nóstra mai recenta ne este buna mar-

turia. ca totu ceea ce am perdutu, — am perdutu numai din lipsa de disciplina, si totu ce am cascigatu, — am potutu cascigá numai prin disciplina si inspirati prin disciplina.

Barometrulu pentru disciplin'a unei societáti se aréta mai cu sóma in modulu, cum ne pretiuimu unii pre altii. Si multu s'a gresitu la noi in punctulu acést'a; dar tocma aceste gresieli au produsu o reactiune, si sperámu, ca vom ajunge neaperatu la stadiulu de a fi toti vrednici de pretiuitu — si pretiulu ómeniloru se va mesurá dupa serviciile factice, reale, prestate societáti'i, pre carea suntemu chiepati a-o servi si a-o stepaní.

Ne-am intranitu in biserică si in scól'a nóstra confessionala spre a ridicá neamulu romanescu din aceste párti prin legea Domnului.

Legea Domnului santa este, é santieni'a eschide patimile, fia ele de ori ce natura. Legea Domnului face din ómeni frati si fii ai lui Damnedieu.

Frati fiind iatre noi prin disciplin'a, ce ni-o impune legea Domnului, nu se póte, cá se nu isbutim in ori ce propusu alu nostru:

Asia se fia!

* * *

„Pacea, lucrulu si disciplin'a“ sunt momentele, pre cari indurarea dumnedeésca a dispusu, cá se-le serbám astadi. Ne inchinám sfintei Nascerii Domnului, pentru cá mintea si inim'a nóstra ridicata la Ddiu se produca in noi ajutoriulu Celui pré Inaltu, si se reverse in noi darurile pácii, lucrului si disciplinei.

Se-ne inchinám Domnului, si supunendu-ne povetieloru si stepaurei legii Lui se-ne dorim unii altor'a serbatori fericite!

Genealogi'a lui Is. Chr.

(Dupa: Dr. A. Bisping.)

Când intréga lumea ortodocsa serbéza cu pietate nascerea dupa trupu a Ddiu-fiului, mantuitoriulu si rescumperatoriulu nostru, nu va fi nepotrivitu a-ne ocupá mai de aprópe cu consemnarea némuriloru lui, si a cercá care e referinti'a si diferinti'a dintre genealogia ce ne-o espune s. evang. Matei si dintre cea ce s. evang. Luca.

Sant'a scriptura a T. N. incepe cu enumararea (catalogulu) némuriloru lui Is. Chr., si acést'a forméza óre-cum legatur'a intre T. N. si T. V. Mantuitoriulu trimisu de Ddiu, regele lui Israilu, e seminti'a promisa lui Avram, in care dobendescu binecaventare tóte semintiile pamentului; elu e fiulu lui David, carele siéde in veci pre tronulu maretiu alu imparatiei sale.

Fiind scopulu principalu alu scrierei evangelistului Mateiu de a infatisiá pre Isusu ca pre Mesia fagadiutu poporului jidovescu, ajunge cá-se incépa elu

genealogi'a cu patriarchulu Avram, parintele poporului jidovescu. Mai mari promisiuni mesianice s'au facutu lui Avram si lui David 1. Moisi. 22, 18, 2, Sam. 7, 12, 28, 1—6. si de aceea evangelistulu in versulu 1. alu cap. 1. numesce pre Is. „fiulu lui David, fiulu lui Avram.“ Altu scopu a avutu s. evang. Luca. Elu voesce se-ni infatisieze pre Is. ca pre Mantuitorulu intregi omenimi si nu numai a poporului evrescu. Pentru acést'a se redica elu in genealogi'a s'a pana la Adam, stramosiulu intregului neamu omenescu, (si a paganiloru.)

Pentru de-a corespunde mai bine scopului a impartitu s. evangelistu Matei genealogi'a lui Cr. (cap. 1. v. 1—17.) conformu celoru 3 periode principale din istori'a poporului jidovescu dela inceputu si pana la indeplinirea ei, dela Avram si pana la Cristosu, in 3 parti in 3 sectiuni de câte 14 generatiuni, in 3 tesaradecade. In periodulu prim alu *teocratiei curate* a insiratu némurile dela Avram si pana la David; in periodulu alu doilea a *monarchiei* dela David pana la exilulu babilonicu 3. in periodulu *ierarchiei* dela exilulu babilonicu si pana la Cristosu. Indreptandu versulu 11. — dupa cum vom vedé mai jos — avem urmatórele trei tesaradecade :

I.	II.	III.
Avram	Solomon	Iechionia
Isac	Rovoam	Salatel
Iacov	Abia	Zorababel
Iuda	Asa	Abiud
5. Fares	Iosafat	Eliakim
Esrám	Ioram	Azor
Aram	Ozia	Sadek
Aminadab	Ioatam	Achim
Naason	Achar	Eliud
10. Salmon	Iezechia	Eleazar
Booz	Manase	Matan
Obed	Amon	Iacob
Iesai	Iosia	Iosif
David	Ioachim	Is. Christos.

Daca inse nu aseptam indreptarea v. 11. atunci trebue se numerám pre Iechionia duplu : anume odata la sfersitul tesaradecadei a II. si alta data la inceputulu a III. A cautá temeulu impartirei in tesaradecade in o referentia cabalictica la numele lui David (insemnand litera d=4 ér v=6 deci radicalele $d+v+d=4+6+4=14.$) e ceva nebasat, cà-ci aici nu e vorba de David ci de Isus. Nu incapa indoieála ca ea are unu temeú misticu, si celu mai verosimilu pare a fi : $14 e=2 \times 7.$ Numerulu 7, a fostu la tóte popórele si indeosebi la Iidovi un numeru sânt. Elu e compusu din $3+4$; numerulu 3, a fostu simbolulu dumnedieirii ér 4. signatur'a lumei. Deci numerulu 7. cá compusu din 3 si 4. simbolulu legaturei lui Ddiu cu lumea, a fostu numeru religionaru; si fiindcà intrég'a religiune a omului caditu se intemeiéza pre impacare si santire : numerulu impacarii si santirii. De aici santieni'a dilei a 7; anului alu 7 la Ii-

dovi, de aici si insemnetatea cea mare a numerului 7. in intregu cultulu poporului jidovescu. Numerulu de $3 \times 14 = 6 \times 7$; asiadara numerulu celu sânt 7 luat de 6 ori. Evangelistulu Mateiu a luat in inse imper-tirea de 3×14 din cauza ca corespundea mai bine impartirei in 3 periode principale a istoriei poporului jidovescu.

Se consideram mai deaprópe fiecare tesaradecada, ca apoi cu atât mai usioru se putem aduce in consonantie genealogi'a acést'a, cu consemnarea s. evang. Luca.

In versulu alu 2. numesce genealogulu afara de Iuda catra carele au fostu indreptate promisiunile mesianice din 1 carte a lui Moise 49. 10 (asem. Evr. 7, 14) si carele prin urmare avé se fie membru in genealogia, inca si pre fratií acestuia, si acést'a din cauza ca cei 12 fii a lui Iacob, au fost parintií celor 12 semintií a lui Israil, poporului promisiunei. Impregiurarea cà evangelistulu enumera in v. 3. gemenii nelegiuiti a lui Iuda pre când la Iacov nu amint.sce nimicu de Esau, are unu temeú misticu. Dupa cum se istorisese in Genesa (1. Moisi. 38, 16—30) era indoicios, carele se se considere de primogenitu si prin urmare de strabunu a lui Chr. Zara fost insemnatu de mósia cá întâi nascutu, si totusi Fares a esitu mai întâi din pântecele maicei sale. Genealogulu deci insira si pre Zara din onóre, fiindca a fost aprópe a fi stramosiulu lui Chr. — E de insemnatu ca in genealogiile jidovesi maicele nici când nu-se insirau. Evangelistulu Matei inse contra acestui obicei, enumera in genealogi'a sa afara de précurat'a fecior'a Mari'a pre care era necesaru se o amintésca, inca si alte 4 mueri, anume : Tamar, Rahal (v. 5.) Betsabe (sotia lui Urie v. 6) si Rut (v. 5.) Tóte mueri patate in privinti'a morala, cà-ci cele 3. au fost meretrice, ér ast'a din urm'a pagána, Origen, Ieronim si altii erau de socotintia ca evangelistulu a voitu se ne indegeteze prin acést'a cà Christosu, carele a venitu pentru pacatu in lume si carele a voitu se rescumpere pre toti, s'au invrednicitu a avé de strabune chiar si pagáne si meretrice. Dara mai bine va fi daca insirarea lor din partea lui Matei o vom considera de o alusiune la modulu extraordinaru, si grati'a dumnedieésca, prin care au ajunsu ele in rendulu stramosiloru lui Mesia. Generatiunile dela Fares si pana la David, se afla chiar ca si aici, si in cartea lui Rut. 4. 18—22.

Ca Salmonu si-a luat de sotie pre meretricea cunoscuta din Ierichon (Iosua c. 2.) nu spune T. V., se vede genealogulu o scie acést'a din traditiune. — In versulu alu 6. prin apositiunea „regele“ voesce evangelistulu se-ne atraga atentiunea asupra faptului ca cu David ajungu si generatiunile urmatóre la demnitate regéseca. Cá rege au fost David tipulu lui Chr. a regelui per eminentiamu.

In tesaradecad'a a 2. ni-se opune prim'a greutate in versulu alu 8. unde se dica ca „Ioram a nascutu pre Ozia.“ Aici s'au elassu 3 generatiuni; pentruca Ioram a nascutu pre Ochiozia, acesta pre Ioas,

acest'a pre Amasia si acest'a in fine pe Ozi'a (Azuia, Uzia) asem. 2 Reg. 8, 24. 11, 2, 12, 1, 2, Cron. 26, 1. Astfelu de elasari mai provin in T. V. asia s. c. 1. Cron. 8. 1. asem. 1. Moie. 46, 21. Cu tóte aceste trebue se intrebam care e temeulu elasarei acestei'a? Dela Ieronim incóce sunt unii de parerea cà Mat. a elasatu cele 3 gen. ca se capete dreptu 14 membrii in restimpulu acest'a. Altii érași scotu ca asemenarea numelui Ochoziacu Ozia a causatu elasarea. Dara verosimilu si acésta are un femei misiicu. Generatiunile elasate se trag dupa mama dela Achale luandu adeca Ioram pre Atalia fica lui Achab de sotie si cu dēnsa avēnd de fiu pre Ochozia. Dupa 1 Reg. 21, 22, a juratu Ddiu ca pre toti urmasii lui Achab ii-va nimici; urmasii se socotu dupa s. scriptura, pana la generatiunea a patr'a. Deci de órece cele 3 generatiuni órecum nici nu existau inaintea lui Ddiu, ii-omiite Matei in genealogi'a lui Mesia. — A dóu'a greutate o intimpinam in versulu alu 11, unde se dice ca Iosia a nascutu pe Iehonia.

Dupa 1. Cron 3, 15. a avutu Iosia 4 fii. Iohanau sau Ioachas, Eliachimu sau Ioachim, Zedehia Salumu. Dupa uciderea lui Iosia a urmatu fiulu seu mai betranu Ioachas; ér dupa o regentia de trei luni, regele Faraon l-au dusu prinsu la Egipetu, unde a muritu elu. In loculu seu a pusu Faraonu pre fiulu alu 2 a lui Iosi'a pe Ioachim. Acest'a a domnit prin 11 ani. Nabuchodonosor, regele Babilonului i-lu ucide, si pune in loculu lui pre feciorula acestui'a Iechoni'a (Ioachim). Dara dupa 3 luni i-lu duce prinsu la Babilonu si in loculu seu pune pe unchiulu lui pre Zedechia (2 Reg. 20, 24). Prin urmare in versulu acest'a zace o greutate intreita: 1) Iosi'a se numesce parintele lui Iehonia, pre când elu dupa 1 Cron, 3, 15, 16 a fost mosiulu lui Iosi'a—Ioachim—Iechoni'a. 2) Lui Iechoni'a ii se ascriu „frati“ pre când elu dupa 1 Cron 3, 16 a avutu numai unu frate pre Zedechi'a. 3) Iosi'a se infatiseza ca si când ar ar fi traitu pre timpulu captivitătii babilonice, pre când elu a muritu cu 20 de ani mai nainte. — Spre a resolví aceste socotu unii exegeti cà Matei a elasatu unu membru din genealogie (ca in v. 8.) adeca pre Ioachim fiulu alu 2-lea alui Iosi'a, deci intregindu-se ar trebui se sune v. 11. Iosi'a a nascutu pre Ioachim, Ioachim a nascutu pre Iehonia si pre fratii acestui'a; dara in casulu acest'a e greutatea a 2-a nedelaturata. Maldonatu, unu exegetu occidental, dice: cuventulu jidovescu Iehonia si Ioachim e identicu, deci in versulu alu 11-a e vorba de alu 2-lea fiu alui Iosi'a adeca de Ioachim, ér in v. 12. de Iehonia feciorulu lui Ioachim si tatalu lui Salatielu. Dara interpretându astfelu remane greutatea a 3-a. Acceptabila e numai parerea acoloru, cari sustienu cà acum de timpuriu, din caus'a asemenatătii numeloru, s'a infurisiatu erori in textu, si versulu alu 11 originalminte a sunatu astfelu: „Iosi'a a nascutu pre Ioachim si pre fratii lui, Ioachim a nascutu pre Iehonia pre timpulu exilului babilonic.“ Genealogulu amintesce pre

tratii lui Ioachim, pentrucà acesti'a succesive a fost regi. —

Membrii tesaradecadei a III-a din versu 13—15 nu provinu in T. V. Pre famili'a lui David dupa captivitatea babilonica o acopere unu intunerocu, cá astfelu, cu tóte cà Mantuitorulu dupa trupu a fost de origine regésca, sè se póta elu nasce in umilire. Dara de unde a cunoscutu Matei generatiunile aceste? Verosimilu a aflatu elu intregulu arbore genealogicu a lui Ch. deja gat'a si compusu de altii. — In T. V. unde tóte promisiunile si binecuventările se basau pre descendentia trupésca, se consemnau si pastrau genealogiile cu ingrijire in sinulu fie-carei familii; si acést'a, cu atât mai vertosu la famili'a lui David, cu cât din trens'a avé sè se nasca Mantuitorulu. Dupa derimarea Ierusalimului si imprascierea Jidoviloru a incetatu incetulu cu incetulu consemnarea némuriloru si acum nimene nu mai póte se afirme cu siguritate si sè se legitimeze cà e fiulu lui David. De aici se vede cà zadarnicie e asteptarea Jidoviloru dupa unu Mesia din famili'a lui David.

Din indegetările ce ni le dà Matei in versulu alu 16-a, precum si din cele ce ne istorisesc in versurile urmatóre, se vede cà Iosif n'a fost parinte trupescu ci numai putativu a lui Isus. Astfelu se nasce o contra dicere. Matei ne espune genealogi'a lui Iosif si nu a lui Isus, cu tóte aceste scrie elu in versulu 1. cartea némuriloru lui Is. Cr. Cum sè se esplice acést'a? — Resolvirea acestei intrebări o aflam in considerarea referintiei si consonantie dintre genealogia lui Matei si alui Luca. (cap 3. 23 — 38) Genealogiile diferescu de olalta prin aceea ca Matei incepe cu Avram si descinde pana la Cr. Luca se suie dela Cr. pana la Adam. Acést'a inse nu e diferentia esentiala, ci arata numai scopulu ce la avutu inaintea ochiloru genealogulu la compunerea sau consemnarea némuriloru. E mai insemnata a 2., diferentia. Ambele genealogii purcediendu dela David un'a prin Solomon cealalta prin Natan se unescu in Salatielu si Zerobabelu si érași abatēndu-se sè unescu in Iosif si urmatóre siema:

Dupa Matei	David	Dupa Luc'a
Solomon		Natan
Iehonia		Neri
Salatielu		
Zerobabelu		
Abiudu		Resa
Matan		Matatu
Iacovu		Heli
Iosifu		
Isusu		

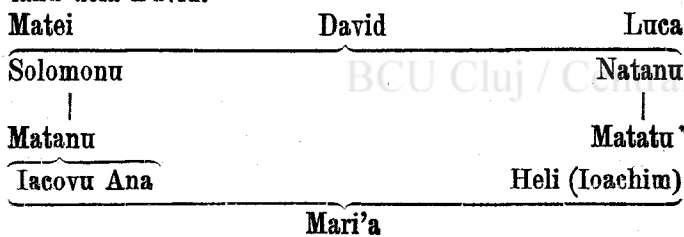
Asiadara dupa Matei tatalu lui Iosifu e Iacovu ér tatalu lui Salatielu e Iechonia; dupa Luca e tatalu lui Iosif Heli, ér alui Salatielu Neri.

Spre a aduce ambele genealogii in consonantia.

1. Unii precum Iuliu Africanu, Ambrosie, si dintre apusenii mai noi Hug suntu de parere ca intre generatiunile ce provinu in genealogie a aflatu loc o dupla casatorie de leviratu. Dupa 5. Moise 25, 6. Fratele trebuia se ieie de sotie pre veduva fretelui seu daca remanea fara de copii. Acésta casatorie se numia casatoria de leviratu. Copii ce ii-avé cu veduv'a acést'a, se considerau legitim ca copii fratelui mortu. Deci socotu unii ca Matei enumera parintii legitimi, ér Luca pre cei trupesci s'au vicevers'a.

In contra acestei ipotese complicate vorbese: 1. ca casatori'a de leviratu era in usu numai la frati trupesci; de se intrebuintia si intre fratii vitregi, e dubiu 2. Ar fi in casuln acesta ambele genealogii a lui Iosifu, cea ce ar fi nepotrovitu din cauza ca Isusu se trage dela David si Avram trupesci nu prin Iosifu ci prin Mari'a.

2. Unu altu exegetu Corneliu a Lapide, e de parere ca ambele genealogii suntu a Mariei asia ca ea dupa mama descinde prin Solomonu, dupa tata prin Natanu dela David.

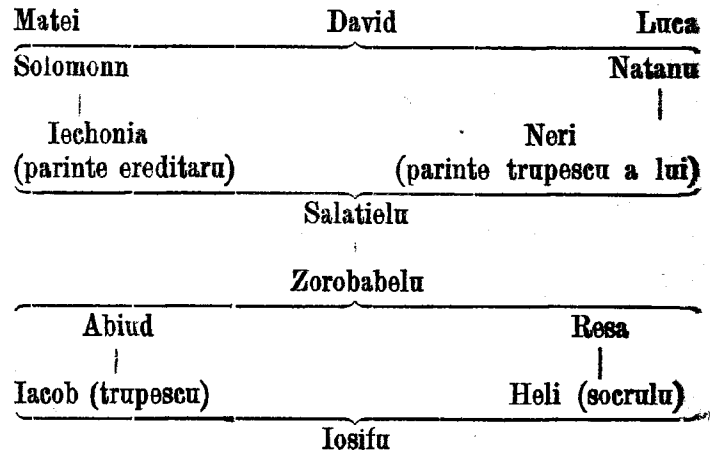

Iosif

Dupa acésta hipotese Iosif si Mari'a fost verii-copii din frate si sora, si Mari'a ca moscenitóre dupa 4 Moise 36, 7, 8, a trebuitu se ieie de barbatu pre unulu din némulu seu. Dara pentru opiniunea ca mama Mariei Ana a fost sora lui Iacovu n'avem nici o marturie istorica. Imprejurarea inse ca Maria a fost ereda, servesece fórté nimeritu la intrepertarea locului dela Luca 2, 3 — 5.

III. A treia explicare, care imbinda opiniunea ca Maria e ereda, cu alta, dupa care Matei ne impartasiesce genealogi'a lui Iosifu, ér Luca a Mariei, e cea mai buna si mai potrivita. Scopulu scrierei lui Matei a fostu ca se arete ca Is. e Mesi'a cel predisu, si in scopulu acest'a a trebuitu elu se ne infatisaze pre Isus ca pre eredele legitimu a regentiei lui David. Elu a trebuitu se aiba in vedere mai multu descendentia valida din punctu de vedere teocraticu a avutu se arete legatur'a ereditara prin Solomon. Dela Iosif, in urm'a casatoriei cu Mari'a a trecutu indreptatirea la tronulu lui David, la fiulu Ddieescu adoptatu de el Luca ca páganu n'a avutu nici unu interesu de a se ocupa cu urmasii lui Isusu din punctu de vedere teocraticu ci elu a cautatu se arete descendiintia trupésca a lui Davidu. Ca Maria se trage din familia lui Davidu e invederatu din mai multe lo-

curi Luca 1, 32 (Isaia 7, 14. Fapte 1, 30 Rom. 1, 3) Deci Heli, sau cum i-lu numesce traditiunea la Epifanie si Damaschinu, Ioachim e parintele trupescu a Mariei. Daca la Luca 3, 23, Iosifu se numesce fiulu lui. Heli sau a-se lua in intielesu de „ginere“ ca la Rut 1, 11, 12 sau se traduse: „si elu era unu fiu, dupa cum se credé a lui Iosif, a lui Heli“ etc. asia dara se tiené de fiu a lui Iosif in realitate a fostu fiulu (nepotulu lui Heli. Ambele genealogii convinu apoi in Zerobabelu si Salatielu. Ca mai departe Matei espune descendentia a lui Salatielu din Solomonu ér Luca din Natanu si esplica priu o casatori e leviratu dupa urmatórea siema:

Dintre esplicarile aceste, mai bine se potrivesece cu invetiatura bis. ort. esplicarea din urma, delaturandu ea totodata si diferentiile aparente dintre genealogi'a lui Matei si a lui Luca.

Consemnarea oficiósa a membriloru sinodului parochialu.

Regulamentulu pentru parochii in provinci'a nóstra metropoilitana in §-lu 5. dispune urmatórele:

§. 5. In fie-care parochia trebue sè fie stabilitu in intielesulu statutulu organicu §. 6. numerulu membriloru sinodului parochialu prin o consemnare oficiósa.

Consemnarea membriloru sinodului o face, respective o rectificata comitetulu parochialu in contielegere cu oficiulu parochialu, la finea fie-carui anu solariu, si se publica in biserica celu putienu cu 8 zile inainte de tienera sinodului ordinariu.

Reclamari contr'a listei membriloru din motivu, cá vre-unulu indreptatitu n'a intratu, séu vre-unulu neindreptatitu a intratu in ea, se facu in scrisu séu cu verb'a la sinodulu procsimu ordinariu; ér apelata contr'a decisului acestui'a se face in scrisu la consistoriulu eparchialu in 14 zile.

Dreptu de a reclamá are fie-care membru alu parochiei, respective filiei, atât pentru sine, cât si pentru altii, respective contr'a altor'a.

Suntem la finea anului 1888, si amintimu aici acésta dispusetiune a legii spre a chiamá asupra-i bagarea de seama a oficioloru si comitetelor parochiale.

Consemnarea oficiósa a membriloru sinodului parochialu forméza inventariulu, in carele se inducem

credintiosii, cari constituescu obseca parohiei. Si noi, cari lucrâmu in administratiunea bisericésca nu odata am facutu trist'a esperientia, ca din lips'a acestei consemnâri, seau din motivulu, ca ea nu a fost facuta conform dispușetiuniloru legii, s'au nascutu in parohia mai cu seama la alegeri divergintie si nentielegeri, pentru a caror impacare a trebuitu se jertfésca timpu si munca multa organele nóstre bisericesci.

Conform §-lui 6. din statutulu organicu in acésta consemnare sunt a-se induce toti parohianii: maioreni, de sene statatori, nepetati, si cari si-implinescu dorintiele parohiali.

Acésta consemnare se face prin oficiulu parochialu. Consemnarea facuta de oficiulu parochialu se rectifică prin comitetu in contielegere cu oficiulu parochialu la finea fiecarui anu solariu; si astfelu rectificata se publica cu 8 zile inainte de sinodulu parochialu ordinariu.

Legea sus provocata fiind destulu de clara, facerea acestei consemnâri este unu lucru usioru de practicatu. Si daca am avé cev'a de disu in acésta privintia, este, ca dupa vederile nóstre la compunerea ei se procedemu cât se pôte mai liberalu, ingrijindu, cá încât este cu patint'a se nu remana afara din treng'a nici unulu dintre membrii indreptatiti.

Santirea bisericeii din Curtacheru.

Curtacheru, in 20. Decemvre 1888.

Domnule redactoru! Voiescu a-impartesé onorataluni publicu alu acestei foi bucuri'a poporului din comun'a nóstra, carele dupa multe staruintie si-a vedintu realisata dorinti'a: de a avé o casa a lui Dumnedieu corespondietória trebuintieloru si sentiului de pietate alu credintiosiloru.

Desi comun'a bisericesca nu dispunea de mijlôce spre a întreprinde edificarea bisericeii, totusi conducetoriulu acestei comune, onorabilulu parinte I. Ursu a avutu curagialu si staruinti'a, cá se încépa acésta grea si anevoiôsa lucrare; si Ddienu i-a ajutat, cá se relisceze acésta drintia a poporului. Ds'a a adusu spre scopulu acest'a nu numai jertfa in lucru si staruintia neobosita, dar a sacrificatu multu din banii sei proprii pentru acésta frumôsa cladire, carea astadi constituesce o adeverata mandria a poporului nostru credintiosu.

Duminea in 18. Decemvre s'a efeptuitu actulu solemn u alu santirei acestei bisericeii prin parintele protopresviteru tractualu Georgiu Popoviciu, asistatu de mai multi preot. din vecinatate. La finea santei liturgii parintele protopresviteru tienù o cuventare ocașionala fôrte acomodata, in carea multiemi mai antaiu lui Dumnedieu pentru ajutoriulu datu poporului pentru ridicarea acestui santu locasiu alu Șeu, apoi adresa du-se catra poporu espuse si desvoltâmissiunea bisericeii — indemnandu-lu la practicarea

virtutiloru crestine si la crescerea buna a tenerimeii in spirita religiosu prin scól'a nóstra confessionala.

Cantârile la sant'a liturgia le esecutâ cu multa precisiune corulu școlariloru din Siri'a sub conducerea dlui invetiatoriu I. Vancu.

Astfelu se petrech acestu santu actu spre depin'a multiemire a credintiosiloru.

Terminandu mi-esprimu dorinti'a, ca Ddienu se resplatésca insutitu si inaintu tutaror celoru ce au sacrificatu la ridicarea acestei sante bisericeii; ér noulu Sionu romanescu se fia unu indreptariu pentru o noua viétia mai buna si mai fericita a poporului nostru din Curtacheru.

Invetiatoriulu.

Leacu in contra morbului diftertisu.

Sunt vre-o 16 ani de cand morburile de grumazu, numite de sciinti'a medicala „croup si diftheritis,” in pârtile nóstre banatiene graséza in modu epidemicu' a càrora jertfe sunt mai alesu pruncii dela 2—10 ani, bucuri'a si mangaerea parintiloru.

Distinsulu medicu orasienescu si operatoriu Geordon Bécsi din Timisióra, in fói'a medicala din a. c. au scris unu tractatu cu privire la aceste morhuri epidemice; si basandu-se pe pracs'a dsalé chirurgicala, sustiene, ca pruncii cadiuti in aceste morhuri numai prin operatiune se potu lecuí; descrie apoi modulu si locul, unde are se-se face operatiunea, si cum trebue asiezata langa gateleju tiév'a pentru aerisare. Ds'a aréta, ca pre cand in decursu de 28 ani din 25 de operatiuni nu i-au succesu nici un'a. acum pôte cu mandria constatá, ca sciinti'a chirurgicala a progresatu, d-órece i-au succesu a mai perfectioná modulu de operatiune. In primavér'a trecuta ds'a au operatu 12 prunci, dintre cari 5 s'au insanatosiata (2 de 5 ani, 2 de 3 ani si 1 de 4 ani,) éra siépte au maritu (3 de 6 ani, 1 de 2 ani, 2 de 3 ani si 1 de 9 ani.)

Va se dicea: succesu indestulitoriu, si totusi putiena mangaiare, mai alesu pentru acei'a, caror'a distinsulu medicu nu le este indemana.

Cá parinte de familia, mi-a fostu datu si mie se induru acésta lovitura a sortii. O fetitia a mea de 7 ani a cadiut jertfa acestui infricosiatu morbu. Am recursu la ajutoriulu mediciloru; dar tóte inzadar, cá-ei fetiti'a au trebuitu se móra. In anulu trecut, tot in acestu morbu, mi-au cadiutu o alta fetitia de doi ani, perdusemu tóta speranti'a, pentru-cá fetiti'a abiá mai potea respirá, cand mi-veni aminte se probezu cu unu lécu degia usitatu la betranii nóstri.

Este cunoscutu, ca viteloru, cand patimescu de durere de gura, le frecâm gur'a cu *Jale*, si apoi se vindeca. (Jalea este o planta carea se afla in gradinile tieraniloru.) Am lasatu dara, se-se férba o jumătate de litra de vinu albu, si cand vinulu au fost in

ferbere, am aruncatu in óla o mana de Jale (cam a patra parte din cantitatea vinului) o bucata de alaunu cât o alună. Cu vinulu astfeliu preparatu, dupace in câțva s'au recit, si-au clataritu fetiti'a gur'a si grumazulu; si multiamita lui Ddienu ca astadi traiesce. Dar vinu la unu casu mai recentu.

In septaman'a trecuta unu copilu alu unui parochianu de ai mei, trecutu de 4 ani, au muritu in diphtheritis. Delocu sér'a dupa inmormentare i-au picatu la patu totu acelui poporeanu alu doilea copilu de 3 ani. A dou'a nópte la 1 óra dupa mediulu noptii vine omulu necajitu la mine, si striga la feréstra, Parinte, da-mi ceva leacu, ca-mi móre si celalaltu copilu de grumazu, nu mai póte resuffá, se inaduesce, diminéti'a n'o mai ajunge cu viétiá. Eu i-am spus, ca ce are de facutu. Omulu s'au dusu, si au facutu, precum i-am spus, si astadi copilulu e deplin restauratu si sanatosu.

Atragu dara atentiunea parintiloru si desclinitu a dloru medici, cá ómeni de specialitate, asupra puterei vindecátore a acestei plante.

Iosifu Gradinariu,

preotu si asesoru consistorialu.

Cugete in diu'a de Creciunu.

A sositu timpulu de érna. Natur'a e in doliu. O tacere tainica domnesce in sinulu ei. Tóte sunt tacute, tóte au amutitu si nici suspinulu nu li-se mai aude . . . Numai stejarii secolari-cugetandu la atatea vicisitudini ale timpului; la adierea crivetiului selbaticu si-scutura betramita'loru cóma, lasandu se-i cada lacrimile tainuite ale inimei . . . P serele cantátore — bagséma — presintindu nefericirea ce are se-le ajunga — si-au luatu adio si sau dusu, . . . Ddienu scie unde! . . . Padurea e tacuta si pustie, melodiile variate de paseri cantátore nu se mai audu intrensa; ba nici guraliv'a privighitore nu-si mai povestesc nimenuia ilusiunile sale; sa retrasu si densk'a se jeleasca cu natura si nu mai nepaciuesce pre nimenea cu trillele sale neintielese . . . Fluturii nu se mai vedu, cât e diua de mare alergandu pre livedile in florite si serutandu tóte floricelele. Nu! cá-ci le-a atinsu si pre densele serutulu rece alu crivetiului selbaticu . . . Tote sunt in tacere adenca: tóte au amutit, tote jelescu, . . . numai croncanitul regusitu alu corbiloru si cáraitulu monotonu alu ciórei se mai audu, pre cari le neliniesce fómee si frigulu. Par'ca o nopte lunga si intunecóse planéza asupra naturei esterne . . .

Dar Primavér'a sosesc . . . Puternicile radie ale sórelui, chiama pe tóte facturile la viatia . . . Padurile, campiile si livedile sau imbracatu in háina serbatoréscá. Pre densele se intrecu paserela in fel de fel de melodii, cari de cari mai frumóse. Omulu care fusese condamnatu se petreaca o lunga vreme in neactivitate — ese afara si apuca uneltele si incepe lucrulu . . . Tóte incepu o viatia noua . . .

* * *

O nópte lunga si intunecósa planá asupra omenimeii, inainte cu nouasprediece veacuri. Omenii dormeau dusi — in noroiulu peccatorulu si in lantiurile nesciintiei. Satanu era neostenitu intru venarea sufleteloru. Tot ce era santu si uman se calcá in picióre. Virtutea nu o mai cunoscea nimenea; lumea se inchiná fara de legiloru. Celu

slabu supusu era discretiunii celui tare; celu seracu, desconsideratu de celu stralucitu.

Dreptatea calcata era in picióre; semtiulu moralu si umana tempitu cu deseversire. Velulu negru in care zaceau omenimele inveluita, se ingrosiá mereu — si lumea cu pasi rapedi mergea spre perire. Lumea le vedea acestea, dar in locu de a-se emancipa, se incatusia mereu. Intrase atât de afunda pre povárnisiu, încát nu se mai potea reintórce.

Lumea asteptá mantuire, dar par'ca de acést'a nu era démna.

Când intunereculu e mai grosu; când lacrimile curgeau inundând si ceriulu; in momentulu candu omulu era se cada in adencime, . . . lumea se cutremura din temelii. Se ivesce mandr'a aurora, rosariadu sórele dreptatii — respindú negurila gróse, cari tienuse lumea in orbire. Vestea despre celu nascutu in Vitleemulu Indeei, a facutu de sau cutrsmuratu imparati puternici ai pamentului.

Ce cause aveau óre imperati puternici casi Irodu a-se turbura de nascerea unui pruncu, din parinti de josu, smeritu pana a-se nasce tocmái in esle dobitoécscá? Ce farme cu potea se aiba ieslea din Vitleem pentru filosofii din departare, cari se grabira a strabate atât'a lume, chiar cu periclitarea vietii loru, ca se veda pre celu nascutu — ei cari sciau tainele sciintiei? Ce farme cu putea se aiba acea pesterá saracaciósa, — pentru ómeni casi pentru angeri, de a-si uní glasurile loru in inmuri de marire? . . .

Dupa lungi suferintie si multe lacrimi versate de genulu omenescu celu coruptu, se indura Ddienu Tatalu de fiintile sale; trimitindu-le pre Salvatoriulu. Negru'a se imprascia; velulu ignorantiei se rumpe si lumea insetata dupa dreptate — grabesce catra lumica . . .

Este multu, demultu de atunci! . . . Se voru implinii incuréndu nouesprediece veacuri, dela intemplantarea acestui evenimentu, fara seaman in istori'a ómenimeii. Cu tóte aceste ieslea din Vitleem nu are mai putinu farmecu pentru noi, decam ea a avutu, pentru pastori, inainte cu nouasprediece veacuri.

S'a nascutu Salvatoriulu; a traitu pe pamentu si a aretatu lumii intielepciunea cea adeverata, pe care sigilandu-o cu sangele seu, ne-a lasatu-o noua mosceuire. A trecutu multu tempu de atunci, decandu Elu nu mai este intre noi, dar principiile sale a remasu — si vecinice voru fi. Principiulu: egalitatii, dreptatii si fratietatii, proclamatu de densulu, le vedemu de devisa a secululu actualu numitu ala „lumisii.“

Dupa unu tempu de nouasprediece secolu vedemu, ca principiile sale nu sa pierdutu; ci strabatendu tempurile, — cuprindu totu mai multu terenu — inaltandu-se peste nivelulu nepotintieloru si a patimeloru si a patimeloru omenesci — stralucind ca unu faru, marinariloru purtati de valuri, pre marca spumeganda; — stralucindu ca unu sóre, carele aruncandu-si binefacátorele sale radie preste fiintiele lumesci amortite-le chiama la viatia.

Dinaintea acestui sore ddiեսcu au se dispara sofisme (unor) capete infumurate, cari voida a indestuli ratiunea — producu nelinisce in sufletu, nelasandu-lu a gravita catra adeveru. Sofismele omenesci in tóte sistemele filosofice pana la densulu si de atunci pana astadi, nu se potu asemena cu filosofia lui. Cine ar si potea asemena plasmuirile ratiunei omenesci marginite, cu intielepciunea cea divina?

Principiile sale au caracterulu universalitatii si alu eternitatii. Si desi nu tóte popórele lumii au avutu pana de prezentu fericirea de a gusta fructele percepteloru lui — va veni tempulu, candu cele patru parti a lumii, voru radica inmuri de marire pesterei din Vitleem, in carea

Salvatoriu lui desi omu smeritu sa nascutu; a devenitu totusi, intemeiatorulu religiunei universale, a pacii si a dragostei; — aretendu-se mai intieptu, decât toti intieptii si mai puternicu, decât toti imperatii pamentului...

Er noi, cari ne-am invrednicitu a fi fiii luminei si a gusta deliciulu percepteloru sale sigilate cu sangele seu — in acésta di epochala cu veneratiune profunda se-ne apropiem catra ieslea vitleemului si se inaltiam, dinpreuna cu abgerii si cu pastorii, imnuri de marire celui nascutu intru smerenia...

Conduca-ne pre toti lumin'a cea cerésca si stéu'a credintiei nóstre, inaintea ieslei din Vitleem-ca se-ne inchinam leaganului credintiei si fericirei genului uman!!

Traian I. Magieru,
preot. rom. ort.

Catra Onoratulu Publicu românul

Este cunoscutu On. publicu românul, cá societatea literara „Petru Maioru“ a junimei române universitare din Budapesta a retiparitu inainte de acést'a cu cinci ani „Istori'a pentru inceputulu Romaniloru in Dacia“ scrisa de Petru Maioru.

Oplu acest'a de deosebita importantia pentru literatura si redeseptarea natiunei române, desi s'a tiparitu a dóu'a óra la anulu 1834, totusi cu timpulu devenise fórte rar. Numai bibliotecii mai mari mai posiedeau câte unu esemplariu.

Insemnatatea acestui opu epochalu in viéti'a nóstra culturala, ce indestulu se caracteriséza prin nobilitu scopu alu fericitului nostru istoricu: „... ca vediendu românii de ce vitia stralucita sunt prasiti, toti se se indemne stramosiloru loru intru omentia si bunacuvintia a le urmá,“ cum si prin cuvintele emeritatului boeriu moldoveanu Iordachi de Malinescu in precuvéntarea la editiunea a dóua din 1834: „acésta istoria este care a datu lauda si marire si a urditu epoc'a natiunei românești,“ cerez, ca elu se fie scosu la lumina in o nóua editiune.

L'amu edatu deci a trei'a óra, cugetându, cá crespundindu unei necesitati simtite, vom aduce de o parte tributu de recunoscintia patronului nostru, ér de alta parte vom face natiunei si literaturii române unu serviciu placutu si binevenitu.

In editiunea a trei'a dovedile, cu cari Petru Maioru a combatutu contrarii latinitatii române si a sustienutu originea róstra romano-latice, sunt inveluite intr'unu vestimentu mai accesibilu pentru publiculu cetitoriu decum erau editiunile cirilice de mai nsinte. Literile latine si tipariulu frumosu, in care se presenta acésta carte de auru a trecutului nostru plinu de suferintia, inzestrata cu frumóse si temeince cunoscintie istorice, contribuescu multu, cá ea se devina unu tesauru pretiosu pentru ori ce biblioteca.

Posiediendu societatea „Petru Maioru“ inca multe esemplare, si dorindu, cá ele sè se respândésca si se impodébésca tóte bibliotecile romane, nu putemu intrelasá a nu o recomandá de nou fie-cáru carturariu românul.

Tot-odata facem cunoscutu, ca am redusu pretiulu abonamentului asia, încát societatea editória a abdisu de ori ce venitulu materialu in acésta intreprindere.

Pretiurile suntu urmatórele:

Unu esemplariu brosiuratu	60 cr.*)
„ „ compactatu frumosu	1 fl. 10 cr.
„ „ luesu	1 fl. 50 cr.

*) La inceput a costat: unu esemplariu brosiuratu 1 fl 50 cr. compactatu 2 fl. si luesu 2 fl. 30 cr.

Tacs'a espeditiunei postale 15 cr. de esemplariu. La 10 esemplare se da unulu rabatu.

Abonamentele suntu a-se trimite sub adres'a: Iosif Blaga, secretariu alu societatii, Petru Maioru Budapesta, IV. só-uteza 6., II, 14., indicandu esactu adres'a abonentului.

Se face acést'a cunoscutu cu deosibire dloru preoti, invetiatori, fosti membrii ai societatii Petru Maioru, librari, precum si tuturorulu celor ce-se intereséza de literatur'a si cultur'a poporului românul.

Budapest'a, 28. Decemvre 1888.

Pentru societatea „Petru Maioru.“

Pavelu Oprisla,
v.-presidentu.

Iosif Blag'a,
secretariu.

D i v e r s e.

* *Santire de biserică.* In diu'a santului mucenicu Ignatie s'a santitu si predatá destinatiunei sale biseric'a de nou zidita din Chisindia prin parintele protopresviteru Constantinu Gurbanu, asistatu de mai multi preoti si de protodiaconulu Ignatie Pap.

* *Chirotoniri.* Dilele din urma s'au chirotonitu intru preoti prin Pré Santi'a S'a, parintele Episcopu alu Aradului Ioanu Metianu urmatorii clerici absoluti, si a-sume: Alecsandru Mihutia pentru parochi'a vacanta din Siustiu-Briheni, protopresviteratu Vasicolului, Avesalonu Tiucr'a pentru parochi'a vacanta din Bârs'a, si Corneliu Ursuti pentru postulu de capelanu temporalu sistemisatu pre langa un'a din parochiele din Siepreusiu in protopresviteratu Ienopolei.

Felicitámu pre noii nostri colegi, si le dorimu, cá Ddiu se-le ajute, se póta servi cu demnitate altariului Domnului intru multi fericiti ani!

* *Piat'i'a Aradului* din Vinerea trecuta: Gráu de celu mai greu 6.90 fl. ér acelu amestecatu 6.40 fl.— Secara 4.90 fl. — Orzulu s'a vandutu cu 5.— fl. — Ovesulu 4.70 fl. — Cucuruzulu 4.20 fl. — Mazerea — fl. — Fasolea — fl. — Lintea — fl. — Cartofii 5 fl. per 100 chgr.

Carnea de vita chil'a 52 cr, cea de vitielu chgr. 80 cr, cea de porcu 52, cea de oie 32 cr, unsorea chil'a 75 cr, ér elis'a per chil'a 70 cr. v. a.

C o n c u r s e.

Pentru deplinirea parochiei vacante de class'a a trei'a din Fadimacu, protopresviteratu Belintiuului se escrie concursu cu termin de 30 de dile dela prim'a publicare.

Emolumintele inpreunate cu acésta parochia sunt: O sesiune de pamentu, birulu si stolele indatinate.

Recurentii suntu avisati a-si substerne recursele loru pana la terminulu indicatu parintelui protopresviteru Georgiu Cretianescu in Belintiu si a-se presentá in vre-o Dumineca, seau serbatóre in sant'a biserică de acolo — spre a-si aretá desteritatea in cantu si rituale.

Arad, 16/28. Decemvre 1882.

Consistoriulu aradanu.